

Utredning över totalavkastning på försäkringsbesparingar år 2020

Skälighetsprincipen och bolagets långsiktiga mål för totalavkastningen

Enligt Försäkringsbolagslagen ska livförsäkringsbolag följa den så kallade skälighetsprincipen för sådana försäkringar, som enligt försäkringsavtalet har rätt till tilläggsförmåner.

Aktia Livförsäkring Ab har som långsiktigt mål att på försäkringar berättigade till tilläggsförmåner under ett längre tidsperspektiv ge en totalavkastning som är jämförbar med avkastningen på finska statens masskuldebrevslån. Med totalavkastning avses summan av beräkningsräntan och de årligen fastställda kundgottgörelserna före kostnader och skatter. Bolagets målsättning är att totalavkastningen på de räntebundna pensionsförsäkringarnas besparingar är högre än avkastningen på finska statens tioåriga masskuldebrevslån och på de räntebundna sparförsäkringarnas besparingar på samma nivå som avkastningen på finska statens femåriga masskuldebrevslån. Dessutom ska bolagets solvens hållas på en nivå som möjliggör utdelningen av kundgottgörelser och av vinster till aktieägarna.

Bolagets styrelse fastställer årligen nivån på tilläggsförmånerna. Nivån på tilläggsförmånerna påverkas av den allmänna räntenivån och avkastningen på bolagets placeringsportfölj. Tilläggsförmånerna får inte äventyra bolagets möjligheter att uppfylla de gällande solvenskraven. När nivån på tilläggsförmåner fastställs eftersträvas kontinuitet.

Bolagets målsättning för nivån på tilläggsförmåner gäller tillsvidare. Aktia Livförsäkring Ab:s styrelse har rätt att ändra målen och principerna på basis av gällande lagstiftning för försäkringsbolag. Tillämpningen av skälighetsprincipen och fördelningen av tilläggsförmåner är inte en del av försäkringsavtalen.

Målet för räntebundna pensionsförsäkringars totalavkastning har bundits vid avkastningen på finska statens tioåriga masskuldebrevslån utgående från att en tidsperiod på 10 år motsvarar den genomsnittliga löptiden i pensionsförsäkringsstocken. Räntebundna sparförsäkringars löptid i bolaget är kortare och motsvaras av finska statens femåriga masskuldebrevslån. Räntan på finska statens tioåriga masskuldebrevslån har historiskt sett varit högre än räntan på finska statens femåriga masskuldebrevslån.

Pensionssparandet är i regel mer långsiktigt och har en begränsad återköpsrätt jämfört med sparförsäkringar, som även kan lyftas innan den avtalade spartiden löper ut. Bolagets mål är att stöda långsiktigt sparande och bolaget anser det vara skäligt att betala en högre totalavkastning på pensionssparande än på sparförsäkringar med motsvarande beräkningsränta.

Bolaget har använt försäkringsverksamhetens uppkomna överskott till att stärka soliditeten. I nyförsäljning finns inte försäkringar som är berättigade till tilläggsförmåner. Dividend har inte betalats för de fem senaste räkenskapsperioderna och styrelsen föreslår att ingen dividend betalas för den aktuella delräkenskapsperioden.

Totalavkastning på försäkringsbesparingarna 2020

Placeringsverksamheten, solvensen och allmänna räntenivån 2020

Avkastningen på bolagets placeringar beräknat enligt gängse värden var 3,8 % (0,5 % utan de kapitallån som tecknades i samband med övertagandet av Försäkringsaktiebolaget Liv-Alandias försäkringsbestånd) jämfört med 3,9 % för helåret 2019. För att möjliggöra en på lång sikt stabil placeringsavkastning samt för att svara på solvenskraven, hålls riskerna moderata i placeringsportföljen. Placeringsportföljen består idag till största delen av ränteplaceringar samt en del fastighetsplaceringar.

År 2020 går till historien som ett turbulent placeringsår. Efter en lugn start i januari och februari 2020 sågs ett marknadsras som inte skådats sedan finanskrisen dryga 10 år tidigare. Den utlösande faktorn var covid-19, ett virus vars utbredning började i Kina, men som eskalerade till en global coronaviruspandemi. Virusets visade sig vara mycket dödligare än årliga influensavirus och ledde därför till restriktioner och nedstängning av samhällen runtom i världen. Det här ledde till massiv oro på marknaderna då de negativa effekterna på ekonomin befarades bli enorma. Med facit på hand kan man konstatera att BNP-tillväxten var kraftigt negativ (estimat -3,8 %) globalt sett under 2020, men marknaden vände starkt uppåt redan före sommaren tack vare enorma nya köpprogram av centralbanker samt massiv stimulans av stater världen över. Senare under året understöddes marknaderna även av nyheter gällande ett flertal vaccin mot covid-19 samt presidentvalsresultatet i USA, där den nye presidenten Joe Biden förväntas idka mer stabil och förutsägbar politik än sin föregångare. År 2021 förväntas den ekonomiska tillväxten öka betydligt efter ett svagt 2020, förutsatt att coronaspridningen fås under kontroll med hjälp av vacciner, vilket dock marknaderna redan prissatt in ganska långt.

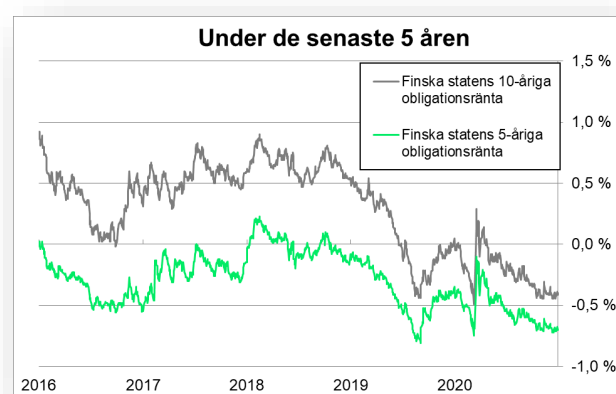
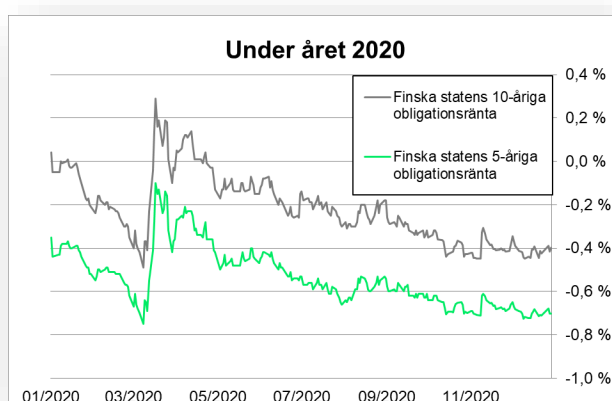
I mars 2020, då coronakrisen började, föll aktiekurserna tvärt samtidigt som riskpremierna steg markant och likviditeten på företagslånamarkanden försämrades avsevärt. Även statslåneräntorna inom euroområdet steg först, då man insåg att staterna är tvungna att öka belåningen rätt massivt för att tillgodose alla utlovade stimulanspaket. Europeiska centralbanken kom dock till undsättning och lanserade nya köpprogram både för statslån och företagslån. Sakta men säkert började riskpremier och räntenivåer sjunka och i slutet av året låg både tyska staträntenivåer samt riskpremier på lägre nivåer än i början av året. Även aktiekurserna återhämtade sig väl, även om man såg tydliga skillnader mellan olika geografier – bl.a. USA och Finland såg stark börsuppgång på årsnivå, medan Europa och tillväxtmarknaderna uppvisade lamare uppgång.

Portföljens ränteinstrument avkastade svagt positivt under året. Statslåneplaceringarna avkastade bäst, dryga 4 % tack vare sjunkande räntenivåer medan företagslåneplaceringarna (+1,2 %) led en

aning av stigande riskpremier. Säkerställda lån gav en svag avkastning (-0,3 %), framförallt på grund av en låg ränterisk i tillgångsklassen. En stor del säkerställda lån avvecklades ur portföljen under år 2020 och arbetet fortsätter 2021. Placeringarna i tillväxtländernas statslån avkastade blandat – tillväxtländernas statslån i lokala valutor avkastade negativt (-1,0 %) på grund av stigande riskpremier och svagare valutor mot euron medan tillväxtländernas statslån i s.k. hårda valutor avkastade väl (6,0 %). Placeringen i Aktias Trade Finance-fond nedskrevs kraftigt under året då ett av de underliggande fondernas värde nedskrevs, men samtidigt betalades en större del av det kvarvarande innehavet ut till placerarna. Fastighetsplaceringarnas avkastning var också blygsam under året på grund av nedskrivningar av värdet på några innehav.

Den genomsnittliga räntenivån beräknat på daglig basis för finska statens masskuldebrevslån år 2020 var -0,22 % för tioåriga masskuldebrev och -0,53 % för femåriga masskuldebrev.

Graferna nedan visar Finska statens tioåriga och femåriga obligationers räntenivåutveckling under helåret 2020 samt över en femårsperiod.

Beviljade tilläggförmåner för år 2020

I tabellen på följande sida framgår försäkringarnas totalavkastning för 2020 fördelat enligt försäkringarnas beräkningsränta. Med totalavkastning avses den fasta beräkningsräntan och eventuell tilläggförmån i form av kundgottgörelse.

Bolagets mål gällande tilläggförmåner är långsiktigt och nivån på kundgottgörelser ska utvärderas över en längre tidsperiod.

Totalavkastning 2020 för försäkringar med rätt till tilläggförmåner

Individuella pensionsförsäkringar

enligt beräkningsränta	Beräkningsränta	Kundgottgörelse	Totalavkastning
4,5 %	4,5 %	0,0 %	4,5 %
3,5 %	3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	2,5 %	0,0 %	2,5 %
1,0 %	1,0 %	0,0 %	1,0 %

Gruppensionsförsäkringar

enligt beräkningsränta	Beräkningsränta	Kundgottgörelse	Totalavkastning
3,5 %	3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	2,5 %	0,0 %	2,5 %
1,0 %	1,0 %	1,0 %	2,0 %

Sparförsäkringar

enligt beräkningsränta	Beräkningsränta	Kundgottgörelse	Totalavkastning
4,5 %	4,5 %	0,0 %	4,5 %
3,5 %	3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	2,5 %	0,0 %	2,5 %

Totalavkastningen på försäkringar i medeltal över en femårsperiod framgår ur tabellen nedan.

Genomsnittlig totalavkastning över en femårsperiod

Individuella pensionsförsäkringar	Kundgottgörelse i	Totalavkastning i	Ränta i medeltal på finska
enligt beräkningsränta	medeltal för 5 år	medeltal för 5 år	statens tioåriga
			masskuldebrevslån för 5 år
4,5 %	0,0 %	4,5 %	0,3 %
3,5 %	0,0 %	3,5 %	0,3 %
1,0 %	0,0 %	1,0 %	0,3 %
Gruppensionsförsäkringar	Kundgottgörelse i	Totalavkastning i	Ränta i medeltal på finska
enligt beräkningsränta	medeltal för 5 år	medeltal för 5 år	statens tioåriga
			masskuldebrevslån för 5 år
3,5 %	0,0 %	3,5 %	0,3 %
2,5 %	0,0 %	2,5 %	0,3 %
1,0 %	1,0 %	2,0 %	0,3 %
Sparförsäkringar	Kundgottgörelse i	Totalavkastning i	Ränta i medeltal på finska
enligt beräkningsränta	medeltal för 5 år	medeltal för 5 år	statens femåriga
			masskuldebrevslån för 5 år
4,5 %	0,0 %	4,5 %	-0,3 %
3,5 %	0,0 %	3,5 %	-0,3 %
2,5 %	0,0 %	2,5 %	-0,3 %